

Vestnik

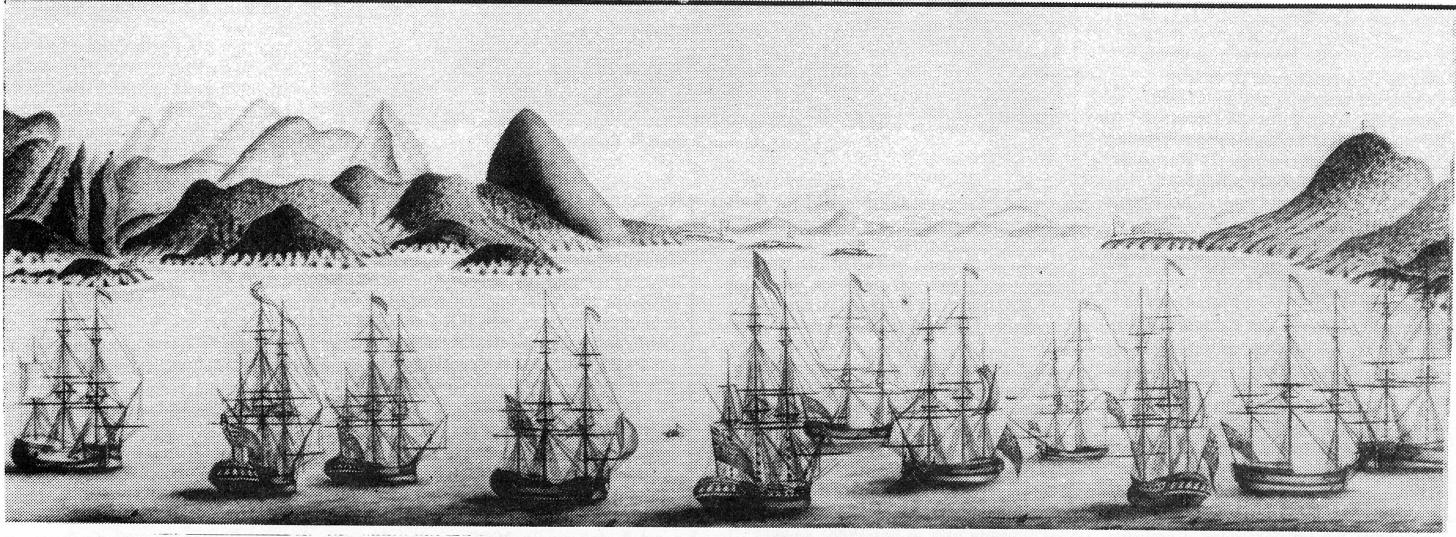
»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AUSTRALIJI

“Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215”
CATEGORY A

LETNIK XXX, štev. 1

JANUARY 1985

AUSTRALIA DAY – 197 LET

“FIRST FLEET” IN BOTANY BAY V LETU 1788. — Kapitan Arthur Phillip je poveljeval flotili enajst ladij na katerih so prispeli v Avstralijo prvi beli naseljeni - 751 kaznjencev. Za proslavo 200-letnice Avstralije leta 1988 nameravajo v Botany Bay obnoviti ta dogodek z avtentičnimi kopijami ladij “Prve flote”.

HUDA ZIMA

Po precej mili jeseni je v Sloveniji za padel sneg prav za novo leto. Zatem pa je izredno mrzli zrak zagnil celo Evropo in tudi v Sloveniji so zabeležili nenavadno nizke temperature. Tako je na primer živo srebro v tork. 8. januarja padlo v Ljubljani na minus 14 stopinj C (v Črnomlju na minus 20, v Mariboru na mi-

nus 24, na Blokah pa celo na minus 31 stopinj Celzija. Celo v Portorožu so namestili minus 6 stopinj C.

V sredo, 9. januarja je bilo še bolj mrzlo. V Ljubljani so zabeležili -19, v Portorožu pa so imeli najnižjo temperaturo v zadnjih 30 letih, ko so izmerili minus 9 stopinj Celzija.

Kmalu prve dni po novem letu je bil na vseh mejnih prehodih iz Jugoslavije v Avstrijo zelo gost promet. Še posebno pa v Štalu pri Mariboru.

V tujino so se namreč vračali zdomci, ki so prezveli božične praznike v domovini in so se morali radi ali neradi

zopet vrneti na delo v Avstrijo, Nemčijo ali druge kraje po Evropi.

Samo v petek 4. januarja je odšlo preko mejnih prehodov v Kuzmi, Gornji Radgoni in Gederovcih odšlo iz države preko 10.000 potnikov.

SPET TURNEJA SLOVENSKEGA ANSAMBLA

Vse izgleda, da bomo Slovenci v Avstraliji letos imeli priliko poslušati zvoke slovenskega ansambla Štatenberg, katerega sestavljajo slovenski zdolci na delu v Nemčiji.

Ta ansambel, katerega zvoke smo mogli že nekajkrat čuti po valovih radia 3 EA, je postal zelo priljubljen ne samo med Slovenci v Nemčiji, ampak tudi med tamšnjimi domačini.

Zivahni glasovi ter harmonično uravnotešena barva zvokov njihovih instrumentov zelo spominja na popularne Avsenike.

Ta obisk pripravlja Koordinacijski odbor slovenskih društev v Viktoriji s podporo naših društev v Canberri in N.S.W.

Predvideni nastopi (katerih čas še ni dokončno potren) bodo: v petek, 5. julija pri S.D.M., v soboto, 6. julija na „Jadranu“, v petek, 12. julija na „Snežniku“ v Albury-Wodongu v soboto, 13. julija pri S.D. v Canberri. Na week-end 19. — 21. julija bodo nastopali pri S.D. Sydney v „Triglavu“ v Sydneju in v cerkvni dvorani verskega centra v Marylandsu. Na 26. juliju bo nastop v „Planic“ Springvale in kot poslednji bo na 27. juliju v Geelongu.

SLOVENCI OD NAJSTAREJŠIH ČASOV

Knjiga „THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES“ je zbudila živo zanimanje med Slovenci v Melbournu in po po drugih krajih Avstralije. Naročila in tudi predplačila stalno prihajajo tako, da se bo po vsej verjetnosti nabralo dovolj gotovine in se bo lahko pričelo s tiskanjem.

Ko-ordinacijski odbor Slovenskih društev v Viktoriji, ki bo založil in izdal to knjigo želi, da bi bilo čimveč predplačil, kajti čim bo predplačanih 600 knjig bo dovolj denarja za pričetek tiskanja. Želeli bi, da bi se toliko nabralo vsaj do konca februarja.

Torej pohitite s predplačilom!

Ta knjiga je izredne vrednosti za vse nas. Saj bo prvikrat, da bomo mogli z njenim pomočju pokazati angleško govorečim ljudem izvore, zgodovino in kulturne majhne naše naroda.

Po rezultatih vseh naših dosedanjih raziskovanj se opis zgodovine Slovencev na angleškem jeziku dosedaj dobi le v knjigah, ki zajemajo celotno Jugoslavijo. Kako majhen delček je v takih knjigah odmerjen Slovencem si je lahko predstavljati.

Ta knjiga slovenske zgodovine, ki jo je sestavila ga Draga Gelt po dolgih letih zbiranja in urejevanja podatkov ter ilustracij bo posebne vrednosti za naše otroke in ne bi smelo biti slovenskih roditeljev tukaj, ki jo ne bi poklonili vsakemu svojemu otroku v dediščino in spomin na njegove pradede. Pa tudi za naše angleško govoreče prijatelje bo lepo in primerno darilo. Razkrilo jim bo dejstva, ki jih doslej niso poznali in jih še bolj približalo nam ter še bolj utrdilo pojmom zasebne slovenske etnične enote.

Knjiga bo v platno vezana in umetniško opremljena s številnimi ilustracijami. Cena, vključno s poštino, je 20 dolarjev. Če to ceno primerjamo z drugimi na knjižnem trgu, bomo videli, da je zelo poceni. To dokazuje, da avtorici v založnikom ne gre za zaslužek, nego za to, da odprejo vpogled v preteklost Slovencev vsem onim katerim je angleščina najbolj priročen jezik, posebno pa našim potomcem v angleško govorčem svetu.

Torej pohitite s predplačilom!

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O.Box 56,Rosanna,Vic.,3084, Tel.:459 8860

Lastnik – Published by
SLOVENIAN ASSOCIATION MELBOURNE
P.O.Box 185,Etham, Vic.,3095. Tel. 437 1226

Predsednik – President: PETER MANDELJ
Tajnica – Secretary: ANICA MARKIC

Odgovorni urednik – Editor
MARIJAN PERŠIČ

Stalni sodelavci – Permanent contributors:
ČUKI VASJA, LAVRIĆ DUŠAN, LAVRIĆ
JANA, LONČAR BOZO, MANDELJ PETER,
PERŠIČ KAREN, POSTRUŽIN LJUBICA,
POSTRUŽIN DANKO, SPACAPAN SIMON,
MARTA STRLE, STANKO PIBERNIK.

Tiska – Printed by
CHAMPION PRESS

Cena – Price 85c
Letno – Annual Subscription 10 dollars

Rokopisov ne vračamo
Za podpisane članke odgovarja pisec.

OBVESTILA

Naprošeni smo bili, da objavimo, da se bo v občini WHITTLESEA ustanovil Ethnic Communities Council z namenom, da se razpravlja in olajšajo zadave etničnih skupin ter se jim nudi potrebne informacije.

Ustanovni sestanek bo v Memorial Hall, High Street, Epping 27. februarja 1985 ob 7.30 uri zvečer.

Vsi zainteresirani so vabljeni, da se udeležijo.

The Australian National University Canberra išče podatke o pouku in tečajih za neangleške jezike, ki niso navedeni v seznamu višješolskih tečajev in ki so namenjeni odraslim osebam.

Prosijo vsakogar, ki bi vedel za takšne tečaje v letu 1985, naj obvesti o imenu in stopnji, kraju in času, ceni, dobi trajanja in naslovu ter telefonu osebe, ki jih vodi, slediči naslov: Centre for Continuing Education, The Australian National University, G.P.O. Box 4, Canberra ACT, 2601.

KADAR GREMO NA POČITNICE

Upoštevajmo navodila policije v Viktoriji, pa bomo zmanjšali nevarnost vlomov. Predno zapustite dom:

– Odpojite vse dobave: mleka, časopisa itd.

– Zaprosite sosede, da bodo redno praznili vaš poštni predal.

– Poskrbite, da bo prostor okoli hiše čist, da se ne bo nabiralo suho listje ter papirni in drugi odpadki.

– Povejte sosedom, da boste odsotni in prosite jih načrto pozorni ako v bližini hiše vidijo nepoznane osebe ali avtomobile.

– Policia naj bo obveščena o vsakem izrednem dogajanju.

– Obvestite najblžjo policijsko stražnico o vaši odsotnosti in o vašem naslovu na počitnice.

– Ne pustite ključev v skrivališču za uporabo drugih - to je morda najlepša prilika za vlomljence.

– Zaklenite v varen prostor lestve, vrtno orodje in slično, kar bi se lahko porabilo za vstop v stanovanje.

– Stanovanje naj daje izgled, kot da nekdo v njem prebiva.

– Avtomatične naprave za prižiganje luči ter vključitev radia so priporočljive.

– Zapustite zaslone na oknih kot vedno. Zastrnjena okna so najbolje kritje za tato.

– Prosrite sosedu, da tujem ne povedo, da vas ni doma. Kakšnaki pismena obvestila na vašem domu, da vas ni doma, so največja lahkomiselnost.

– Zabeležite si serijske številke in napravite si barvne fotografije vseh vaših vrednostnih predmetov.

– Zaznamenjute vašo posest z vgradnjem ali na drug način.

– Dober opis ukranenih predmetov je potreben v veliko pomoci.

– Premislite, ako je potrebno, da spravite vse vrednostne predmete v eden - najbolj varen - prostor.

– Namestite na vsa zunanjia vrata zanesljive ključavnice.

– Okna lahko napravite mnogo varnejša z instalacijo posebnih zapor ali pa z varnostno mrežo.

– Vsa notranja vrata naj bodo zakljenja in ključi odstranjeni, tako, da se čim bolj oteži hoja po stanovanju.

– Šteklajte v oknih naj bodo vstavljenatako, da jih ni mogoče premakniti.

VESTNIK V TRIDESETO LETO

Ko Vestnik vstopa v trideseto leto svojega obstoja lahko s ponosom gledamo na našo preteklost ter istočasno z zaupanjem, da nam bo uspelo v bodočnosti to naše glasilo še bolj poprestiti in ga še bolj razširiti po slovenskih domovih v Viktoriji in po drugih krajih širom Avstralije.

V svojih tridesetih letih se je Vestnik oblikoval in vsebinsko spremenjal kot so mu jih narekovali ekonomske in delavne možnosti. Če smo včasih napravili en korak nazaj smo hoteli to hitro popraviti z dvema korakoma naprej. Večinoma nam je uspevalo. In tako se je Vestnik iz ročno razmnoženega obvestila tedanjim članom Slovenskega kluba v Melbourne razvil v glasilo, ki poskuša zastopati težnje vseh Slovencev v Avstraliji in jim istočasno prinašati zanimivosti, tako iz tukajšnjega slovenskega življenja, kakor tudi iz dogodkov med Slovenci po celem svetu. Vzpodbudne besede v pisma nam dokazujo, da smo v tem vedno bolj uspešni.

Tudi v notranji organizaciji Vestnika lahko zabeležimo napredek. Koncem lanskega leta so se dosedanjim stalnim sodelevalcem pridružile nove moći in zato lahko sedaj upravičeno pričakujemo mnogo točnejše poslovanje.

Gospa Marta Strle, ki ima dolgoletno prakso v strojepisu se je usposobila na našem elektronskem stavnem stroju in njena pomoč pri sestavi zadnjih dveh števk Vestnika je bila že zelo znatna. To pa se posebno radi tega ker je zelo večja v slovenskem pravopisu in slovenčinih pravilih, kar ji daje posebno prednost pred drugimi strojepiskami.

Gospod Stanko Pibernik, ki je pred leti skrbno vršil tajniške posle pri S.D.M., pa je prevzel na svojo odgovornost Vestnikovo knjigovodstvo, to je evidentno naročnin, oglaševanja ter naslovov.

Tie in druge okolnosti so nam omogočile, da je uredništvo dobilo svoj stalni prostor, v katerem bomo na razpolago vsak dan od 9. ure zjutraj do 1. ure popoldne. S tem bomo dobili možnost vsakdanjega kontakta z vsakomur, ki bi nam želel poslati sporočila ali pa bi od nas potreboval bilokakšne informacije. Tako bo uredništvo Vestnika, poleg verskega centra v Kew, edino nekomercialno slovensko mesto, ki bo na razpolago vsem rojakom, kakor tudi organizacijam, ustanovam, oblastem in drugim v zadevah slovenske skupnosti ali posameznikov.

Tako upamo, da bomo v tridesetem letu Vestnika storili velik korak naprej v službi rojakom za izmenjanje informacij.

Z zaupanjem v dobro voljo nas vseh, to je, nas pri Vestniku, kakor tudi dobro voljo vseh slovenskih društv in posameznikov, pričakujemo, da bomo lahko naši slovenski skupnosti mnogo koristili.

Od vseh čitateljev in naročnikov se nadejamo še večje podpore pri teh naših prizadevanjih, ki so namenjena izključno v dobro vseh Slovencev Avstralije. Pridobiti nam novih naročnikov in oglaševalcev naj bo prva naloga vsakogar, ki ceni ta naša prizadevanja !

UREDNIŠTVO VESTNIKA

bo od 1. februarja 1985 poslovalo vsak dan od 9. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Za informacije ali pa obvestila nam lahko telefonirate na telefon 459 6680

NOV ETNIČNI RADIO ?

poseben pododbor, ki je pod vodstvom Georga Zangalia raziskoval in ugotovil potrebo po taki radio postaji.

Ako pa bo ta postaja resnično vzpostavljena, zavisi od Federalne vlade, njenega dovoljenja, njene obvezne, da bo postajo finančno vzdrževala ter od dokončne formulacije delovanja postaje, ki naj bi omogočilo in zagotovilo najširje sodelovanje etničnih skupin.

ŠE VEDNO O "JEDRIH"

Razprava o takozvanih skupnih temeljnih šolsko-vzgojnih jedrih v Sloveniji še ni popolnoma zamrta. Od časa do časa s v časopisu še pojavi skupa poročila o tej zadevi. Tu in tam se tudi objavijo pisma čitateljev, ki se dotikajo tega problema.

V prilogi "Dela" z dne 5. januarja smo zasledili tele značilne vrstice, ki odkrivajo občutke naših ljudi doma:

Delo, 22 decembra

Slovenski pogled na jedra.

Pred dnevi sem na TV poslušal pogovor z zasedanjem delegatov, kjer je eden izmed njih povedal, da je med poglavitičnimi vzroki za naše gospodarske težave slabova delovna storilnost, saj povprečno delamo le tri ure in pol na dan. Ker sem v tovarnah videl ljudi, ki ob tekomčem traku brez kavice delajo osem ur, mi je ob tej izjavi prišla na misel zgodbica dveh znancev, katerih eden ima na mizi meso, drugi pa zelje, oba skupaj pa v povprečju segedinski golaz. V konkretnem primeru in brez šale bi torej lahko rekli, da skladno z izjavo eden od treh ljudi v službi tudi dela, drugi opravi malenkost in tretji ničesar.

Tega sem se spomnil, ko sem v sobotnem Delu prebral članek »Slovenski pogled na jedra«, ki sporoča, da se je v Beogradu sestala delovna skupina za izdelavo predloga skupnega programskega jedra maternega je-

zika in književnosti. Obravnavata je tudi slovenski izhodišči, ki ga je, tako pravijo, kot možno (?) izhodišče vredno premisliti itd. Tako torej skupina ljudi že leta, in kot kaže še vedno, zapravlja čas in denar za operanje prazne slame, kajti o tem, kako bo kdorkoli poučeval svoje otroke v materinščini, je izključna pravica vsakega naroda, zato se tem naijedr povarjata. Za svoj jezik in identiteto se morajo danes še vedno boriti Slovenci v zamejstvu, s tem smo se moralni otepati tudi v starji Jugovini, v federativni Jugoslaviji pa je bilo to z avnojskimi sklepi enkrat za vselej rešeno. Zato sem sodil, da je bila neprjetna, nepotrebna in nam vsiljena polemika o jezikovnih jedrih pred nedavnim dokončno končana.

Res je, da se Jugoslovani slabo poznamo med seboj, čeprav si upam trdit, da Slovenci vendar nekoliko poznamo vsaj srbohrvaško jezikovno področje, kar pa drugo stran ni mogoče reči. Za nujno odpravo te vrzeli bi bil mogoč koristen nov učni predmet: »jezik in kultura narodov in narodnosti Jugoslavije«, ki bi seveda moral zajeti prav vse narode in narodnosti. Vemo, da so v osnovnih in še posebej na srednjih šolah učni programi prenatrpani, učenci in dijaki pa preobremenjeni, toda v nekaterih predmetih program presega potrebo po splošni izobrazbi in sega že v specializacijo, ki jo interesenti pridobijo v ustrezni nadaljevalnih šolah. Tu bi se mogoča dala tedensko pridobiti skromna ura za nov, živiljenjsko važen predmet, ki bi umestno dopolnil jedra za splošna znanja in spoznanja v interesu vseh Jugoslovanov.

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POSEBNI POLET ZA VAS: 12. JUNIJA 1985
SYDNEY / MELBOURNE / LJUBLJANA

in tudi zelo ekonomska prilika
za obisk lepe Slovenije.

Iz Sydneysa: 12/6/85 ob 14.35

Prihod v Ljubljano:

Iz Melbourna: 12/6/85 ob 17.00

13/6/1985 ob 05.40 zjutraj

Za vse potnike velja e n a k a ekonomska cena: polet iz drugih mest – iz Brisbana do Sydneysa, iz Hobarta ali Adelaide do Melbourna – in nazaj je vključen v ceni celotnega poleta. Zaradi novih predpisov glede potnega lista Vam priporočamo: obrnite se na nas čim preje, da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko visto.

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslužbo vsem, ki se odpravljajo na potovanje!
PRIDEM TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)

DRUŠVENO ŽIVLJENJE

PROSTOVOLJNO DELO "NA HRIBU" naši uspehi – naše bodoče naloge

Po pričakovano napornih dnevih dela "Na hribu" tako neposredno pred praznovanjem 30. obletnice, ko so požrtvovalni člani vlagali še zadnje trude, da je dom in njegova okolica dobila željeno praznično in dokončno podobo, kot v dnevnih izvajanjih nepopisno bogato pripravljene pestrosti praznovanja, gre globoko priznanje in zahvala vsem, ki so karkoli prispevali, da je praznovanje uspelo.

Posebno priznanje pa mislim gre našim ženskam, ki so se tako številno odzvale vabilu za pomoč v kuhinji in ki so s pridnimi rokami in bogatimi izkušnjami uspele pripraviti tako širok izbor jedi, da je zadovoljeval številne obiskovalce z najrazličnejšimi okusi in zahtevami. Ni novost, da tako bogatega izbora jedi ni moč pripraviti v enem dnevu. Ženske so vložile dneve in dneve za pripravo peciva in prikuh in ne vem, kdaj je naša Marija Čvetko uspela nabaviti vse prehranbene article tako, da so priprave in delo potekalo nemoteno.

Za vse to in za nesebično pomoč pri čiščenju doma pred in po praznovanju, iskrena hvala vsem – vam, ki že leta neutrudno sodelujete in tistim, ki ste se mogoče šele vključili v naš "kolektiv"!

Ob pričetku novega leta pa se tudi najlepše zahvaljujemo vsem, ki so sodelovali pri rednih nedeljskih dežurstvih in izrednih dnevih zabav v letu 1984.

Mesec januar se že izteka. Čas dopustov je pogojeval, da so bile nedelje v tem mesecu "mirne" in niso preobremenjevale dežumih, katerih številočnost je bila tudi manjša in v tem mirnem času nevnestna. Delo v kuhinji sta zato uspele opraviti tudi samo dve ženski s tem, da sta kaj več uspele postoriti celo na čiščenju in urejanju kuhinje ali drugih "ženskih" opravil.

Ob pričetku nove obiskovalne sezone pa seveda zopet vabimo naše člane in članice, da se dosledno odzivajo dežuranju ob nedeljah in zabavah na osnovi razporeda, da se ne bi vpogled v domu in ki je bil za nedeljska dežurstva do konca marca tega leta objavljen v 9. številki Vestnika.

V naslednji številki bomo objavili razpored nedeljskega dežurstva do konca septembra 1985, to je do konca društvenega poslovnega leta. Kot smo že omenjali, je objava v Vestniku namenjena neposredno približati razpored vsem, ki so v njem tako, da se ne bi mogli pojavljati izgovori nevednosti in zato neplaniranja določenih dni za odziv pri dežuranju – pri neuzakonjenem, a obvezno – prostovoljnem delovnem prispevku članov našega društva. Slovenci pravimo, da v slogi je moč in delo roditi uspehe in prijateljstva!

Marta Strle

DRUŠVENO ŽIVLJENJE OB KONCU LETA

Slovenci po Viktoriji in Avstraliji, kot že vsa leta, tudi letos niso pozabili svojih tradicionalnih udejstvovanj koncem starega leta. Miklavž je obiskoval otroke po asebnih domovih pa tudi po društvi. Božičnice za upokojence so bile zopet lepo pripravljene in polnočnice v cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Kew se je udeležila velika množica, ki se je trla v nabito polni cerkvici pa tudi izven nje.

Že tudi običajni prikni na Štefanovo so zbrali znance in prijatelje, da se navžijejo prijateljskih razgovorov v prosti naravi naših društvenih domov.

Novo leto pa so dočakali ob plesnih zvokih naših ansamblov. (Kako da lec so že tista leta, ko smo morali že po 18 mesecov naprej najemati tuge dvorane in tuge orkestre!) Iz vseh društev poročajo, da je bil obisk na Silvestrovo zadovoljiv. Albury-Wodonga je imel do skrajnosti zasedeno dvorano, prav tako Jadran in

S.D.M. Povsed pa je vladalo veselo in prijateljsko razpoloženje.

Še najbolj razveseljivo pa je, da smo med obiskovalci na vseh teh prireditvah našeli kar precejšnje število naših maljših, že v Avstraliji rojenih rojakov.

Predsednik S.D.M. in letosnji vodja Koordinacijskega odbora slovenskih društev v Viktoriji je uporabil božične počitnice za obisk pri slovenskih društvenih izven Viktorije. Tako se je skupaj s soprgo Ivo najprej oglašil pri Slovenskem društvu v Canberri, kjer sta v povečanem in prenovljenem domu tudi proslavila 30-letnico svoje poroke.

Od tam je odšel dalje v Sydney, kjer je imel razgovore s funkcionarji S.D. Sydney, društva "Triglav" ter v Slovenski verskem centru. Povratna pot jih je zanesla pa še v Woolongong, kjer je imel namen obiskati tamošnje Slovensko društvo "Planica".

S.D.M. YOUTH CLUB
All youth are invited to attend the meeting on Sunday, 10th February at 2.30 p.m. in our Centre at Eltham, in order to discuss our next disco.
Sandra Krnel, Youth organiser

Nogometna enajstorica "Jadrana", ki je v preteklem letu z uspehom ponesla slovensko ime na zeleni polje igrišč v Melbournu.

Na meddruščenih balinarskih tekma za pokal 30-letnice S.D.M. v novembru lanskoga leta je zmaga ženska ekipa S.D.M. Pokale sta darovala Nino in Jana Sluga. Od leve proti desni so: Peter Mandelj, predsednik S.D.M., Pavla Kalister, Marija Udovičič, Elza Gomizelj, Jana Sluga, Nino Sluga, Berta Žele Anica Markić in Ivan Mohor, vodja balinarskega odseka S.D.M.

NOVI ODBOR S. D. SYDNEY

Po odstopu dosedanjega predsednika S.D.S. g. Ivana Koželja je bil izvoljen nov odbor, katerega predsednik je g. Štefan Šermek.

S.D.S. so že nekaj let sem pri delovanju ovirali dvomi o bodočnosti njihovega "Doma". Zaradi gotovih pomot pri gradbenem dovoljenju, je bil dom zgrajen na zemljišču, ki ni bilo predvideno za gradnjo. Oblasti so ponudile S.D.S. odkupno tvendar ne dovolj visoko, da bi jo S.D.S. sprejel) ali pa obvezo, da se domu ne doda še eno nadstropje kotpredvideno. Zglede, da bo v tej zadevi kmalu prišlo do končne odločitve in da bo potem lahko društvo spet lažje zadihalo.

KOORDINACIJA V NSW

Kot zvemo so se po zgledu slovenskih društev v Viktoriji, tudi slovenska društva v NSW povezala s koordinacijskim odborom.

Za sedaj so v njem Slovensko društvo Sydney, Slovenski klub "Triglav" in Slovenski klub "Planica" iz Woolongonga. Povabljeni je, da se priključi tudi Slovensko-avstralsko društvo "Triglav" iz Canberre.

Za predsednika Koordinacijskega odbora v N.S.W. je bil izbran g. Ivan Koželj.

PUSTNA ZABAVA

Ne pozabite na pustno zabavo, ki bo v soboto 9. februarja 1985.

Zaželjeno je čim več maškar

Keep in mind

MASQUERADE DANCE

on Saturday, 9th of February 1985
in

SLOVENIAN ASSOCIATION MELBOURNE HALL
98 Ingrams Road, Research.

IZLET V ALBURY – WODONGA

S.D.M. prireja izlet k bratskemu društvu "SNEŽNIK" v nedelje 17. februarja. Avtobusi bodo odpeljali z našega središča na Eltham ob 7. uri zjutraj, vrnili se bodo istega dne zvečer. Cena za vožnjo in kosilo je 20 dolarjev na osebo. Članom upokojenske družine S.D.M. ni treba plačati. Prijave in predplačila sprejemajo: Uredništvo Vestnika, tel. 459 8860, g. Peter Mandelj, tel. 459 2163 (po urah) in Božo Lončar, tel. 347 8937. Plačati je treba do nedelje 10. februarja najkasneje!

VICTORIA 150

POVEST VIKTORIJE OB JUBILEJU VIKTORIJE

Zgodovinski podatki posneti iz knjige
Our Side of the Country od prof. Geoffrey Blainey-a.

ZLATO, ZLATO.....

Novica, da so našli zlato pri Warrandytu, se je razširila v Melbournu na 5. julija 1851. Toda kmalu za tem so odkrili bogatejša najdišča pri krajih Clunes ter Buninyong v zapadni smeri od Melbourna.

Mnogi iskalci zlata, ki so dotele poskušali svojo srečo pri Bathurstu v New South Walesu so se napotili v Viktorijo, ker so zvedeli, da ležišča zlata pri Ballaratu, Castlemainu in Bendigu nudijo mnogo lepše možnosti.

Koncem leta 1851 je skoraj polovica moških prebivalcev Viktorije kopala zlato. Tem so se pridružili tisoči iz Tasmanije in New South Walesa.

Kar osemnajdeset od tedanjih štirideset redarjev Melbournja je zagrabil zlatar mrlzica, da so zapustili službo in se pridružili rudarjem. Mnogokrat se je zgordilo, da ladje niso mogle odpluti iz Melbourniškega pristanišča, ker so jih zeljni člani zapustili ter odšli iskat hitrejša bogastva na najdišča zlata.

Vse to je povzročilo ogromen pritisk na ekonomijo Viktorije. Čene hrani in drugim potrebnostim so rasle z bliskočivito naglico. Kruh se je v letih od 1851 podražil za 200 odstotkov, maslo za 300 jajca pa kar za 600 odstotkov.

Ko se je novica o najdišču zlata razširila tudi na Anglijo so se tisoči prijavili na emigracijo v Avstralijo. Do konca 1854 se je v Viktorijo preselilo 140.000 ljudi iz britanskih otokov, več kot 20.000 iz Kitajske in kakih 110.000 iz drugih delov Avstralije.

Potovanje iz Britanije v Avstralijo je bilo takrat vse prej kot udobno. Hitrost velikih ladij na jadra je zavisela od vetra in spremnosti navigatorjev. Potniki največkrat niso videli kopnega vse od Britanije do Bass Strait, kar je trajalo od sedemdeset do devetdeset dni. Večinoma, posebno v vetrovnih in mrlzih južnooceanskih predelih so prebili v mračnih, slabo zračenih prostorih pod polubo. Lahko si je predstavljati njih veselje in sprostitev, ko so zagledali številne jambore ladji zasidranih v pristaniščih Melbournja in Williamstowna.

DOSEŽKI V LETU 1984

Leto 1984 katerega je pisatelj Orwell tako populariziral v svoji knjigi ni sicer prineslo tega, kar je ta pisatelj zamislil. Vseeno pa je bilo doseženo nekaj rezultatov, katere je vredno zabeležiti predvsem na polju medicine, književnosti in znanosti.

Ameriški poleti z vesoljskima ladjama Challenger in Discovery so postali že kar nekaj navadnega. Vendar je tudi tu bilo doseženih nekaj prvenstvenih podvigov. Prvikrat sta se dva astronavta podala na sprehod po vesolju in prvikrat jim je uspeло kar v vesolju popraviti krožnico (krožilno linijo) zablodenih satelitov. Trije sovjetski vesoljci pa so na vesoljni orbitalni postaji Saljut 7 ostali kar nepreklenjenih 237 dni.

V medicini so lansko leto odkrili cevivo za vse številnejše otroke iz epruvete ter presajali vse številnejše človeške pa tudi živalske organe. V USA je Baby Foe dobila pavijanovo srce, s katerim je živila tri tedne. Skoraj istočasno pa so, tudi v USA, vstavili mehanično srečo, ki se je obneslo celo bolje, kot so pričakovali.

Filmska industrija je bila zelo uspešna, vendar je smrt pobrala mnogo bivih zvezd od katerih najbolj pozname so: Johnny Weissmuller, Diana Door, James Mason, Richard Burton, Janneth Gaynor in Eduardo de Fillipi.

Te ladje pa niso dovazale samo ljudi, ampak tudi ogromne količine tovora, kajti prebivalci Viktorije so sedaj postali bogati in so si lahko marsikaj privočili. Za primer naj bo, da so sedaj potrošili več za vpeljano pivo in most, kot za ves uvoz v preteklih petih letih.

Iz Tasmanije so uvažali dešice za strehe, iz Anglije načagan in otesan les za gradnjo hiš. Viktorije je tako za kratko dobo postala najboljši kupec na celi zemeljski obli.

Ko je prospektor zapustil ladjo se je čimprej podal na pot proti najdiščem zlata. Večina jih je šla kar peš, sledеč gororicam in večkrat celo namerno nejasnim napotilom domačinov. V teku štiri let je najmanj 150.000 ljudi prispealo v Ballarat, z dragoceno osebno prtljago, ki se je sestajala iz šotorov, odje, kuhalnih pripomočkov, svetilke ter morda nekaj moke, čaja in sladkorja.

Tudi ko so potovali z vozno vprego je pot do Ballarata vzelaka kake tri dni. Novo došlečem je življenje v teh rudniških predelih bilo nekaj popolnoma novega. Nasebine so se sestajale iz stotine šotorov. Smrad in nered sta prevladovala. Visoke kope hele ilovice so obkrožale taborišča in jaške vkatere so se rudarji spuščali po vrveh kakih 10 metrov. Iz te globočine so potem vlačili vedra ilovice, katero so izpirali potem z vodo v posebni podolgovati posodi tako, da so v nej po izprani ilovici težja zlata zrna ostala na dnu..

Noč je navadno pozdravilo dvigne strejanje iz pušk in revolverjev kar tja v en dan, kot nekaka sprostitev rudarjev po težkem delu. Ko pa je padla noč, se je le redko kdaj podal iz šotorja, saj je vsakdo moral paziti na svoje premičenje, pa nاجej je to bilo zlato, ali pa samo odeje.

Tudarji so morali imeti posebno dovoljenje, če so hoteli kopati zlato. To dovoljenje je bilo precej drago, zato so mnogi poskušali svojo srečo ne, da plačajo zanje. To dovoljenje je dalo pravico kopacu zlata, da lahko kopuje samo na prostoru velikem 8 krat 8 čevljev. Leta 1853 so v Viktoriji povečali to zemljišča na 12 krat 12 čevljev. To omejitev zemljišča je povzročila mnogo vrčne krvi in brez droma bila eden vzrokov za upor rudarjev, ki ga sedaj poznamo pod imenom Eureka rebellion v Ballaratu leta 1854.

OSTEOPOROZA – PROBLEM STAROSTI

Veste kaj je to? Saj končno ni težko uganiti. Po našem bi se nekako reklo porozne - luknjičaste kosti. Označuje pa nezadovoljivo zdravstveno stanje kosti, katero oteže življenje večini starih ljudi, mnogim pa celo prinesi smrt. Saj statistike kažejo, da ena petina poškodb kolkov konča po enem letu zaradi komplikacij, s smrtno.

Ta hrhkov kosti nastane z leti zaradi zgnjevanja kostnine in mineralov, predvsem kalacija. To oslabevanje kosti se počasi začne enkrat po 35 letu starosti. Prizadete pa so ženske bolj kot moški. V obdobju med 45. in 75 letom, takoj po

VENDARLE UMETNIK . . .

Merodajni kulturni krogi v slovenski republiki so končno pričeli tudi javno dopuščati možnost, da se tudi med Slovenci, ki niso bili na zmagoviti strani v tragičnem času bratomornega boja najdejo umetniki slovenske besede.

SEN O VRNITVI

Ko boš, tujina, vso mi kri izpila, ko neizgovorjena bo beseda prišla kot ogenj mi na usta bleda, bo clavna želja domu me vrnila.

Na srce dal prsti bom kot zdravila, sprejel me vase bo pozdrav sošeda, spoznala na planini me bo čreda in v duši bo zaplala nova sila.

Okusil spet bom sok planinskih trav, - spomini nanj skelijo kakor rane, ki jih zastrupil dolgih cest je prah.

Domači kraj, kako mi spet boš drag! Kako bom ljubil gore razkopane, dokler ne bom nad njimi tih zaspal.

France Balantič

UMETNIK . . .

Nove generacije, katerih sovraštvo revolucije ni zastrupilo, imajo vse večji vpliv na razmere doma in to se odraža v vse večjem razumevanju in toleranci.

Tako je končno prišlo do tega, da je Državna založba Slovenije izdala pesniško zbirko "Muževna steblika", delo Franceta Balantiča, ki je v svojih mladostnih letih kot pripadnik Vaških straž zgorel v enem od spopadov.

Mitja Mejak, ki je napisal spremno besedo za to zbirko pravi, da je Balantičeva lirika avtentičen del slovenske literatute, s katero naj bi doma politični emigracijski odvzeli možnost izključnega patronata nad njo in s tem tudi njenega izrabljanja in neliterarnem namene.

"Ne moremo namreč storiti tega, da bi Balantičeva liriko kratkomalo zamolčali in preskočili; ta lirika namreč eksistira in brez dvoma pomeni vrednoto v slovenskem pesniškem izročilu. Če bi poskušali tajiti to dejstvo bi ravnali predvsem zoper lastno kulturno vrednost in načelo o spoštovanju slike, ki je resničnega umetniškega dejanja."

Zbirka obsega okrog 80 pesmi na 166 teh straneh. Cena pa je 780 din.

Balantičeve pesmi so bile priobčene že tudi med vojno doma in po vojni v Argentini.

IZ SRCA ROŽCE SO PRIVRELE.....

Pred božičem sta v samoizdaji izšle v Viktoriji kar dve slovenski knjigi.

Prvo je izdala Marcela Bole, ki je tako naslovu "Kraški izliv" podala v knjižni obliki svoje dosedanje pesmi, v drugi pa je Ivan Lapuh iz Marwella objavil zbirko svojih pesmi pod naslovom "Svet ljubezni".

Marcela v svojih pesmis predvsem izliva spomine iz svojega življenja bogatih izkušenj. Iz pesmi se vidi globoka privrzelost do ožrega rodnega kraja, prednosta družinskim vesem, ljubezen do domovine in hvalenost do nove domovine, ki ji je dala v izobilju miru, svobode in materialnih dobrov. Izraža ponos po vsega, kar je naša narodnostna skupina uspela ustvariti tukaj v Viktoriji.

Kdor bo kdajkoli ocenjeval umetniško vrednost, teh pesmi, ne bo mogel preko dejstva, da Marcela ni imela formalnega šolanja v uporabi Slovenščine, saj je mladost preživel pod fašistično Italijo in ji je le zavest pripadnosti Slovenstvu narekovala, da ju izlila svoje misli in čustva v materinščini, kot je pač mogla in znala.

To, ter trdna volja ter nepokolebljiva vztrajnost bodo pač morali precej nagniti tehniko ocenjevanja.

Knjiga, ki jo je izdal g. Ivan Lapuh nam še ni prišla do rok, vendar pa nam je poznano, da je tudi pri njem motivacija ljubezen do vsega slovenskega in pa volja, da svoja čustva izrazi v vezani besedi.

PROVINCIAL RESTAURANT

FULLY LICENSED AUSTRALIAN AND CONTINENTAL CUISINE

Open for lunch - Monday to Friday, for dinner - Tuesday to Saturday
Sunday by arrangement - large bookings only

Alkoholne pičačke v steklenicah - po trgovinskih cenah
Glasba iz magnetofonskih trakov

GOVORIMO SLOVENSKO !

107 Johnston St., Fitzroy, 3065 - Phone 417 2966

V mleku, siru, zelenjavi, soji in mehkužci je veliko kalcija. Pomagajo tudi kalcijevne tablete, pa tudi sončenje.

V zadnjem času pa priporočajo za ohranjanje čvrstosti kosti tudi telesno aktivnost. Nekateri zdravniki priporočajo ženskam, da začno z rednimi telesnimi vajami že pred začetkom menopavze. Zanimivo je, da debelosti pri ženskah pozitivno vpliva na konstitucijo kosti.

Preprečevanje osteoporoze je zaenkrat najboljši način kako se izogniti te nevarnosti. Sicer obstoji tudi način zdravljenja, ki pa je sicer učinkovit, a zapušča nezaželeno posledice. Obljubljajo pa, da bo medicinska znanost v nekaj letih iznašla zdravilo, ki bo pomagalo nadomestiti izgubljeno kostnino.

(Iz "Newsweek")

Na 26. decembra 1984 sta proslavila svojo 25. obletnico poroke Rozika in Božo Lončar.

Slovencem Melbourna ni potreba opisovati kdo je ta par. Saj sta ob široko poznana pri rojakinjih tukaj, pa tudi po drugih mestih Avstralije. To poznanje pa sta si spletla z neutralnim društvom delom pa tudi z osebno družabnostjo. Kljub temu, da jima življenjske prilike niso vedno bile najbolj naklonjene, sta si vzpostavila lep dom in hčerkino in sina Marijana vzgojila v vzgledne člane človeške družbe.

Ponovitev poročne zaobljube pred patrom Bazilijem v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew, kateri sta Božo in Rozika vedno bila zvesta podpornika.

Iz Brisbane je prav pred Božičem prišla žalostna novica, da je preminil menda najstarejši slovenski naseljenec v Avstraliji – Jože Plut.

Jože, katerega so tamošnji Slovenci poznali pod imenom "Naš ate", je za vedno zatishil oči na 22. 12. 1984 potem, ko so mu radi visokih let opešali notranji organi.

Se nedavno smo v Vestniku priobčili razgovor, ki ga je imel z njim naš sodelavec Božo Lončar. Pred letom pa smo prinesli cel njegov življnjepis v sloven-

25. Obletnica Poroke

Božo ni samo izvedenec pri pujskih na raznju. Tudi pri tortah se dobro spozna. "Najprej ga moraš namočiti v topli vodi", je dejal svoji Roziki predno sta razrezala kolac.

Mislil je seveda – nož.

Slovensko domoljubje je izpričano v ljubezni, ki jo ima Božo do slovenske pisane besede in v njegovem poznovanju slovenskih sedanjih in preteklih razmer, katerega si je pridobil največ s samoizobrazo.

Božo je že več let odbornik S. D. M., izredno zaslužen sodelavec pri Vestniku, pa tudi upoštevan član slovenskih društev v Albury-Wodonga in Canterbury. Gospa Rozika pa je vsa leta aktivna v odborih društva Sv. Eme, a poslednji dve leti tudi v odboru S.D.M. in pri pevskem zboru S.D.M.

Uporabimo nepristransko spoštovanje, spoštovanje z razliko, temveč temeljito SLOVENSKO SPOSTOVANJE

s skem pa tudi angleškem jeziku.

Rojen je bil 6. januarja 1887 v kraju Urbanoviče v Beli Krajini. V Avstraliji pa se je naselil v letu 1926. Delal je začetkom najeve križem po Queenslandu, kasneje pa se je s svojo družino stalno naselil v Brisbane in postal uspešen podjetnik in trgovec.

Pokojnika, ki bi 6. januarja letos do polnil 98 let, so položili k večnemu počitku 24. 12. 1984 na pokopališče Panmaroo ob spremstvu družine in številnih znancev.

"Naš ate" – 98-letni Jože Plut s svojo vnukino Go. Dragico Debert. Eden poslednjih portretov najstarejšega avstralskega Slovencev.

PREJETA POŠTA

naših PRADEDOV, po avstralski metod starih Avstralcev (družabnik) MATE.

Pokažimo svetu, da smo "civilizirani" homoerektus z naravnou formulo življenja, spoštovanje in ljubezen in ljubezen in spoštovanje in kot tak se spojiti v slovenski monolit pod Južnim Krizem, saj se je slovenski jezik literarno rodil istočasno kot se je nemški, saj je gora Triglav iste starosti kot je Velebit.

Ali bomo zlepili te slovenske "drobce" v monolit slovenskega jezika Vestnik pod zvezdami Južnega Kriza?

Pri Vestniku in na hribu v Elthamu želim vsem srečni Božič (na cesti) in pa bo-gato novo leto 1985.

Lepe pozdrave iz kraljice zemlje vas

Ing. Arh. MEJAC

..... Saj precej novic zvem iz "Vestnika", ki ga tako skrbno urejuje, res z večnemčeno zamudo, a dobim ga pa le. Vsaj to mi je malo v tolažbo, da ves trud ni bil zamašen okoli društva. Imam res lepe spomine na tiste dobre in lepe dneve in leta v Avstraliji. Ni mi žal za nobene urce, ki smo jih presedeli na sestankih in prireditvah skupaj s prijatelji obkroženi s Slovenci daleč od domovine

Toni Slavič, Maribor

..... Upam, da knjiga "Zgodovina Slovencev" (mišljena je knjiga "Slovenians from the earliest times" Op.m.) žanje lepe uspehe med mladimi avstralskimi Slovenci. Midva sva sigurna, da bo veliko zanimanje tudi med slovensko mladino tukaj v Kanadi..... .

Stanko Šajnovič, Orillia

Ivan Lapuh

Dovolite mi, da se izrazim kot eden "nekoč" v društvu, ali še vedno Slovenc v starem "zarjavalem" srcu.

Cestitam vam, kot uredniku Vestnika za vsebino in pa "uredniško ravnotežje" v smislu namena kot tak.

Naj se strnejo možje in žene z otroci v en manolit in oklenejo Vestnika, vsaj zaslubi, da bi se čital v vsaki slovenski družini tu v Avstraliji, kjer je nepristranski in objektiven – slovenski. Naj se Vestnikova pestrost poveča in objame vsa slovenska društva v Avstraliji.

Uporabimo nepristransko spoštovanje, spoštovanje z razliko, temveč temeljito SLOVENSKO SPOSTOVANJE

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo – mizarško opremo kopališnic, umivalnikov itd.– vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens – Vanity Units – Wardrobes – Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

NA KOROŠKEM

Koncem decembra so imeli v Celovcu "Koroške kulturne dneve", katere sta organizirali Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza iz Celovca.

Med drugimi predavanji so obravnavali tudi Avstrijsko državno pogodbo, katere 30. letnico bodo slavili letos. Člen 7. te pogodbe o sedanjih ureditvah Avstrijske Zvezne republike je poseben važen tudi za Slovence, saj obravnava odnos do drugih narodnih manjšin.

Predavatelji so iznesli, da so se možnosti Jugoslavije z ozirom na meje proti Avstriji stalno zmanjševale v skladu z razvojem v svetu, dokler leta 1949 pomočniki zunanjih ministrov niso sklenili, da se avstrijske meje ne bodo spremenjale. Ko se je odločalo usodi Slovenec in Hrvatov je bila Jugoslavija v manjševnem položaju in jo nihče niti ni vprašal za svet, še manj pa upošteval njene predloge.

Na protestno "Spomenico koroških Slovencev", ki sta jo obe navedeni organizaciji, Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet Koroških Slovencev 11. oktobra 1955 poslali tedanji avstrijski vladni na Dunaj pa še do danes ni bilo odgovorjeno.

NA ŠVEDSKEM

Slovenci na Švedskem so dobili novo revijo pod naslovom "Svobodna Misel". Cilj te nove revije bo, kot je bilo napisano v prvi številki, ki je izšla decembra 1984: da bi švedskemu bralecu predstavili dele slovenske kulture in tudi kulture ostalih jugoslovenskih narodov. Slovenske bralce pa bi radi na bolj resničen način obveščali o sedanjih kulturnih, kakor tudi družbenih dogodkih v Sloveniji in na Švedskem.

Pra številka vsebuje poleg drugega tudi slovenski prevod in razlagajo pjesni švedskega pesnika Harry Martinsona, razpravo o švedski kulturi na slovenskem jeziku, opis Ivana Cankarja, prevod njegove "Skodelice kaže" ter članek o Sloveniji na švedskem jeziku.

S to novo revijo bodo uredniki Boris Jeričevi, Wiri-Anne in Marjan Kramarski, aka jim bo uspelo obdržati pri življenju, spoznavati ne samo Švede s slovenskimi zadevami, ampak tudi tamošnjo slovensko mladino, ki obvlada švedščino bolje kot materinski jezik.

NA BELIH POLJANAH

V prvem superslalomu sezone za svetovni pokal Puy St. Vincent je bil najboljši Švicar Pirmin Zurbriggen. Peto mesto je zasedel Franko, osemnajsti je bil Križaj, 29. Strel, 48. Benedik, 57 Čižman 66. Knific.

V Thunder Bayu v Kanadi se je začetkom lanskega decembra začelo prvo tekmovanje za svetovni pokal v skakalnih skokih. Nastopilo je več kot 60 skakalcev iz 12 držav. Prva zmaga je pripadla Avstrijem. Od naših je Primož Ulaga zasedel 5. mesto. Sledili so 18. Bajc, 24. Tepeš, 40. Globočnik.

V nedeljo, 23. decembra so bile na srednjih skakalnicah v Planici tekme za republiško prvenstvo. Prvi je bil Primož Ulaga (89, 90 metrov), drugi Tepeš (85,5, 85,5 metrov) in tretji Bajc (84,5, 87 m).

Slovenski skakalci 33. letne turneje Intersport v Oberstdorfu (Avstrija) 30. 12. 84 niso začeli s prevelikim uspehom. Ta prva tekma turneje se je končala z uspehom Avstrijev, medtem ko sta najboljša od Slovencev bila 18 letni Janez Šturm (lanskoletni svetovni vicešampion med mladincami) in 20 letni Robert Koštun. Prvi je zasedel 22. mesto s 106 m in 102 m, drugi pa 38. mesto s 101,5 in 98,5 m. Ostali že bolj preizkušeni naši skakalci so dosegli: 39. mesto Bajc (102, 101 m), 58. Globočnik (98 m), 61. Dolar (97), 73. Tepeš (94 m), 95. Ulaga (65 m). Prvi je bil Avstrijec Vettori (116, 115 m), drugi Finec Nykanen (114, 114,5 m) in tretji Avstrijec Felder (113,5, 110 m).

Snežne razmere na skakalnici so bile zelo težke, saj so kar dva skakalca morali po padcu odpeljati v bolnišnico zaradi pretresa možganov.

V nadaljevalni kompeticiji sta se postavila Ulaga na deseto in Tepeš na 19. mesto.

V petem slalomu za svetovno prvenstvo letosne sezone, 11. januarja v Bad Kleinkirchheimu se je Slovenka Anja Zavadlav uvrstila na 13. mesto. S tem uspehom ji pripada v dosedanjih skupnih rezultatih 19. metsto.

V nedeljo 13. januarja so se v Kitzbuhelu nadaljevale slalomske tekme za svetovni pokal. Bojan Križaj je zmagal na prvi proggi, v drugi proggi pa je prišel šele na 8. mesto. S tem stoji v tekmahanju za svetovni pokal začasno na 4. mestu, v kombinaciji na 15. mestu in skupno na 6. mestu. V skupnih rezultatih je od Slovencev najboljši za njim Jure Franko na 23. mestu.

DOLINA SKAKALNIC – Planica

V veleslalomu za svetovni pokal v Mariboru 3. januarja 1985 je zmagaala Švicarka Milčela Figini. In tudi med prvimi šestimi je bilo pet Švicark. Od Slovenk se je plasirala na 8. mesto Andreja Leskovsek, ostale Slovenke pa so zasedle sledenča mesta: 27. Pešarc, 28. Šarec, 29. Segulac, 31. Lesjak.

Andreja Leskovsek se je s tem začasno plasirala na 21. mesto v tekmovaljih za svetovni pokal v veleslalomu.

Po končanih tekmah za svetovni pokal v Bischofshofnu 6. januarja 1985 so zaenkrat slovenski skakalci na sledenčih mesecih: Ulaga na 16. mestu in Tepeš na 26.

V četrtem slalomu za svetovni pokal te sezone 3. januarja v Bad Viessee se je Bojan Križaj uvrstil na peto mesto. Dotdaj je v štirih moških slalomih imel svetovni pokal tri zmagovalcev, eden od njih je Križaj.

Že drugi dan so vsi tekmovalci poleti pod Pireneje v Francijo, kjer so v nedeljo, 6. januarja spet tekmovali.

Snež in proggi so bili tako neprikladni, da je tekme dokončalo le 18 tekmovalcev. Izpadli so tudi vsi naši..

Na tekmahanju za svetovno prvenstvo v smučarskih skokih v nedeljo 20. januarja v Innsbrucku so se naši odrezali bolje kot kdajkoli poprej na svetovnih prvenstvih ali olimpijskih igrah.

Primož Ulaga je s skoki 106 in 108 metrov prišel na odlično 6. mesto, Miran Tepeš pa s 101,5 in 106 metrov na 14. mesto.

Prvo mesto je zasedel Norvežan Bergerud (110m, 106m), drugo in tretje mesto pa tekmovalca iz Finske.

Trener zmagovalca Bergerunda in cele norveške ekipe je Slovenec Ludvik Zajc.

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

**SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.**

**62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533**

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

ŠPORTNIK LETA 1984

Urbančič, Iva Daneva in Boruta Petriča.

V 30 anketah je od 70 naslovov Slovencem pripadlo kar 20.

Društvo športnih novinarjev Slovenije pa je 22. decembra v nabito polni dvorani CUI v Postojni razglasilo imena najboljših slovenskih športnikov in športnic v letu 1984. Kot najboljši športnik je bil imenovan Jure Franko, kot športnica pa Mateja Svet.

Jure Franko najboljši športnik Jugoslavije

GIMNASTIKA

KOŠARKA

Jugoslovanski telovadci v moštvenem delu na tekma za balkansko prvenstvo so zasedli tretje mesto za Romuni in Bolgari. Albanci so na 4. mestu. Sledijo Turki in Grki.

ŠAHISTI

Generalna skupščina je na svojem zasedanju v Solunu potrdila nove šahovske velemoštne. Med njimi je tudi Slovenec Stojan Puc.

Sovjetska Zveza ima največ velemoštov, velemoštice in mednarodnih mojstric, Jugoslovija pa ima največ mednarodnih mojstrsov na svetu.

Na celiem svetu je danes sta danes že 202 aktivna velemoštira. V Sovjetski Zvezji jih je 52. Jugoslavija je na drugem mestu z 35. Sledijo USA 22, Madžarske s 13, Bolgrija 8, ZR Nemčija 8, Anglija 8, Čehoslovaška 7, Kuba 5, Vzhodna Nemčija 5 in Nizozemska 5.

Če pa bi velemoštire razdelili po celinah, bi dobili takle vrstni red: Evropa 164, Amerika 35, Azija 3 in Afrika z Avstralijo 0.

Zenskih velemoštir je precej manj, samo 32. Največ jih je spet iz Sovjetske Zvezde, skoraj polovica – 14. Drugo in tretje mesto si delita Madžarska in Romunija s po tremi velemoštircami. Jugoslavija ima 2.

Z naslovom mednarodnega mojstra se ponaša 521 igralcev, med katerimi je največ Jugoslovov, kar 60. Sovjetska Zvezda jih ima 45, USA 40, Madžarska 35, Poljska 27, Bolgrija 22, Kuba 20, Čehoslovaška 19, Anglija 16 in Argentina 16.

Zanimivo je, da ima Sovjetska Zvezda kar 7 mednarodnih mojstrov manj kot pa ima velemoštirov. Lov na mednarodni naslov v Sovjetski Zvezdi ni tako razširjen kot drugie, poleg tega pa v tej državi prirejajo relativno malo turnirjev, na katerih bi bilo mogoče osvojiti naslove.

Mednarodnih mojstric je 98. Prva je Sovjetska zvezda s 18 naslovi, za njo je Jugoslavija z dvanajstimi, na tretjem mestu pa je Romunija, ki ima 8 mednarodnih mojstric.

ZMAGE BOJANA KRIŽAJA

Prvi poln zadetek je dobil Bojan Križaj januarja leta 1980 v Wengnu, ki je prav isto leto slavil zlati jubilej svoje laubertonske prizetite. Na poleđenem slalomu, ki je že v normalnih razmerah ekstremno težko, je Križaj uspešno demonstriral svojo že uveljavljeno tehniko, si na prvi proggi priberi deset sekund prednosti pred komaj premagivim Švedom Stenmarkom, nato pa na drugi vnovič potokel velikega tekmecea, tako da ga je premagal v čistem boju, v katerem izvrstna slalomista nista dela napak.

Naslednje leto je bilo v Wengnu videti že vse odločeno. Ingemar Stenmark je imel zmago že tako rekoč v rokah. Toda na štartu sta čakala dva tekmovalca, ki sta si tistega dne trdno namenila Švedu prekrizati račume: tedaj še bolj male znani Marc Girardelli z 8. mestom in zmagovalec wengenskega slaloma prejšnje leta Bojan Križaj z 10., oba v dokajnem zaostankom – Girardelli 73, Križaj 1. stotink sekunde.

Ne Girardelli ne Križaj se nista zmenili za vse. Švedova prednost. Začela sta dramatičen boj za zmago: najprej je Stenmark spodrinil z wengenskega slalomnika prestola letnica 1981 Girardelli, nato pa s sanjskim tekom oba prehitel Križaj. V drugo je Jugoslovian osvojil wengenski slalom in se vpisal med velikane najstarejšega alpskega tekmovalca na svetu.

Tudi domači publiki Bojan Križaj ni ostal dolžan zmage. Leta 1982 je premagal Ingemar Stenmarka tudi v Kranjski gorici, kjer je več kot 30.000 gledalcev pozdravljalo domači uspeh, prvo zmago našega tekmovalca na domačem smučišču.

Cetrtič slalomsko zmago je Križaj dosegel leta 1983 v Mariboru, v alžiškem smučarskem sredislu, ki je tedaj prvič gostil karavano svetovnega pokala. Pri sedanjih petih zmagah pa velja Križaj za tekmovalca, ki mu je športna srča velikokrat obrnil hrbot. Kolikokrat je že sel na drugo proggi kot vodilni, a je nesrečno končal tekmo, ali pa je ostal mesto za zmagovalcem, o čemer govore štiri njegova druga mesta v slalomu in tri v veleslalomu.

AVTO-MOTO

V minuli sezoni so slovenski tekmovalci v avtomoto sportu od 49 zlatih kolajn, osvojili kar 36.

OJ, TRIGLAV MOJ DOM!

ODPRTA MEJA – TRST RAZOČARAN

Težko si je zamisliti opravičljive vzroke za to, da morajo naši ljudje po 40 letih, odkar so si že drugič, pridobili svojo državo, zopet hoditi v Trst in se udičati v težaske posle, da si izboljšajo svoj zaslugek. Uboga Slovenija. Slovenci smo po naravi delavni, sposobni in pošteni ljudje. Povsod po svetu smo se kot tak uveljavili. Če se tukaj in v drugih prekomorskih državah nismo vsteli med najbogatejše, smo si pa povečini ustvarili nadpovprečni standard s solidnim gospodarjenjem. Nekote se nam postavlja vprašanje, kaj je narobe v matični domovini, da se morajo spoprijemati s tako velikimi ekonomskimi težavami. Saj ni mogče, da bi pridost v sposobnost Slovencev v domovini ne bila enaka onim v inozemstvu. Po zapazanjih, ki jih prinejejo naši ljudje iz obiskov v starem kraju bi jim tam menda prav prislo geslo, ki bi popravilo navade, ki so prišle iz juga: Manj teoretičnega razpravljanja in več praktičnega dela.

BO LETOŠNJA ZIMA NAJHUUŠA?

V Sloveniji se sprašujejo in boje, da bo letošnja zima spet tako huda kot leta 1929.

Takrat je celo Evropo zajel tak mrzli val, kakršnega ljudje niso pomnili. To je bila ena najhujših zim v celiem tisočletju.

Na 2. februarja na Slovenskem ni bilo kraja, kjer bi bilo toplejše od -22°C. Najnižjo temperaturo so takrat namerili v Dobročki na Dolenjskem in sicer -37°C. V mnogih krajih Slovenije pa se temperatura ni dvignila nad -30°C po večnici. Zemlja je zmrznila 1,30 m globoko.

Hud mrzaj je skoraj ustavil ves promet.

VSE MANJ KAZNI ZA "POLITIČNE"

V Sloveniji se zmanjšuje število politično kaznivih dejanj. Lani je bilo v tej zadebojenih le 22 storilcev za katere so potovili, da so bili v večini delomrznjevi in alkoholiki z nizko izobrazbo.

V letu 1980 so obravnavali 104 taka dejanja, v letu 1981 le 77, v letu 1982 še 72, v letu 1983 pa še samo 56.

Pri kaznivih dejanjih je šlo za sovražno propagando, vzbujanje narodnostnega, rasnega in verskega sovraštva, za širjenje lažnih vesti, največkrat pa žalitev SFRJ.

V zadnjih dveh letih so obravnavali dveovadbi za vojno hudodelstvo za časa

Po odpravi mejnega depozita ter po raznih carinskih olajšavah, ki so stopile v veljavo po Novem letu, so trgovci v Trstu pričakovali spet dober zaslugek od Jugoslovancev. Toda kot izgleda zaenkrat se zlati časi za tržaške meščetarje ne bodo tako kmalu ponovili. Kajti za 2500 dinarjev se v Trstu lahko nabavi le kilogram kave, ena čokolada in nekaj pomaranč.

Druga pesem je pa za "čeme" delavce in delavke, ki se sedaj spet lahko vozijo v Trst na delo, čeprav to z oben strani meje smatrajo za ilegalno zaposlitve.

Tako ženske, ki se udinjajo kot občasne gospodinjske pomočnice lahko zastoji tudi po 50 do 60 tisoč lir na dan (120 do 150 tisoč dinarjev mesečno), kar sta že dve lepi direktorski plači v Sloveniji.

Zidar lahko dobi od 6 - 10.000 lir na uro. A plačali bi verjetno še boje, pa si sami s preveliko ponudbo zbijajo ceno.

Želja, da bi v Sloveniji pridelali več hrane je obrnila pozornost na kmetije v hribih za katere so ugotovili, da je večina po skupni površini in zaokroženosti večja od dolinskih. Izračunali so, da te kmetije v hribovskem svetu obsegajo 41.7% površin v Sloveniji.

Hribovski prostor daje desetino vsega pridelka žita, 38.2 % sena, 22.3 % vsega odkupa goved, 29 % vsega odkupa mleka in 56.9 % vse vrednosti odkupljenega lesa in drv.

SPODBUDA ZA KMETIJE V HRIBIH

Stroški pridelovanja pa so radi hribovitega sveta 30 - 40 odstotkov večji in je zato seveda tudi dohodek povprečno manjši kot v dolinskih kmetijah.

Slovenske oblasti so se v zadnjih letih odločile spodbujati kmetijsko pridelavo v hribih z višjimi premijami in drugimi raznimi ukrepi.

Do sedaj so upoštevali kot hribovsko kmetije one, ki leže na zemljišču med 600 m nadmorske višine in nagibom, ki je večji od 25 odstotkov.

POVEČANJE STEKLARNE V ROGAŠKI SLATINI

Rogaška Slatina je poleg zdravilišča in mineralne vode poznana tudi radi uspešnosti steklarne, kjer že kakih petdeset let izdelujejo prvovrstne in visoko cenjene kristalne izdelke.

Ta steklarne, katere predvojni lastnik je bil podjetniška družba, v kateri je bil v glavnem nemški kapital, je bila vzpostavljena kot nekakšen podaljšek steklarne iz Zagorja ob Savi in Hrastnika. V njej so se osredotočili predvsem na izdelovanje finih izdelkov. Pretežno število mojstrov, vlivalcev stekla in brusaveč je bilo poreklom iz sudetskih krajev, ki so pripadali Češkoslovaški republike. Vendar pa se je

KRIV JE ALKOHOL

Zdravko Kavran iz Kočevja je 12. maja lani v pijanosti zabodel svojo enajstletno hčerko. Le hitra zdravniška pomoč ji je rešila življjenje.

Lani poleti ga je sodišče v Kočevju ob sodilo na 3 leta ječe in obvezno zdravljenje alkoholizma. V decembra pa je ljubljansko višje sodišče na pritožbo tožilca zvišalo kazen na pet let zapora.

Kavranova žena je na sodišču pove-

dala, da je mož po prometni nesreči leta 1977, ko je bil več dni in nezavesti, vedno več pil. Vinjen je bil neznosen, razbijal in grozil ter večkrat poskusil narediti samomor.

Zadnji mesec pred dogodkom je bil še posebno prepirljiv in v enem kritičnih trenutkov napadel hčer z nožem. Sicer pa je po pričevanju žene dober oče in se hčerkama veliko posvečal.

DRAGINJA RASTE

Živiljenjski stroški so se lani v Jugoslaviji povečali za 46.1 odstotka. Največ so se zvišali izdatki za obliko in obutev – za 76.8 odstotka. Izdatki za kulturo 57.6 %, stroški za stanovanja za 55 %, za promet 50.8 %, za higieno in zdravje za 46.9 %, za tobak in pijače 35.8 %.

Še najmanj so se povečali izdatki za prehrano 33.0 odstotka. To se ni zgodilo že dolgo. To pripisujejo predvsem stabilnejšim tržnim cenam, katere so se ravnanje po klasičnem tržnem zakonu ponudbe in povpraševanja.

OKUŽENA VODA

V petek, 28. decembra je iz vodovodnih pip v Škofji Loki pričela teči voda z nenavadnim vonjem in okusom po kemičnih katalijah. Oblasti so takoj zaprle dotok vode, ki jo dobivajo iz Hotavelj v Poljanski dolini ter odredile črpance okužene vode iz cevi. Prepovedali so tudi pitje in uporabljanje vode iz lokalnih vodovodov. Analize so nato pokazale, da je voda okužena s fenoli.

V petek so gasilci po Škofji Loki začeli razvazati pitno vodo.

Vodovodne naprave pa so takoj pričeli čistiti in razkuževati.

ŠE EN SPOMENIK

V Ljubljani govorijo o tem, da bi za 40. obletnico konca vojne postavili spomenik "Osvoboditeljem Ljubljane" v Zvezdi. Spomenik naj bi bil v obliki trikotne prizme na zelo visokem podstavku. Novi spomenik bi stal 30 milijonov.

V "Delu" je bilo objavljeno več pisem bralcev, ki so večinoma proti postavljivosti novega spomenika radi ekonomskih in estetskih razlogov.

Na ozemju območja Ljubljane je sedan 360 spomenikov NOB.

SLOVENSKA AVTOINDUSTRIJA

V Kopru so se razvesili lanskoletne uspeha tovarne motornih vozil Tomos. Dosegli so rekordno proizvodnjo. Izdelali so kar 200.000 končnih izdelkov, kar je največ v 30 letih delovanja te tovarne.

V IMV v Novem mestu pa so klub pomanjkanju reprodukcijskih materialov in delavcev lani izdelali 38.815 osebnih in dostavnih avtomobilov. Od tega so v Francijo izvozili 21.554 R-4 (katrca) avtomobilov.

**ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRĀNSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .**

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

ZA AVTOMOBILISTE

V Sloveniji pa je od 1. januarja dalje veljal Zakon o obvezni uporabi mostninih pasov. Sicer so že nekaj let sem ti pasovi bili obvezni. Razlika pa je ta, da bodo sedaj vozniki in potniki morali plačati denarno kazen ako jih bodo zalotili, da niso zavarovani s pasom.

Od 1. januarja dalje bodo morali vsi vozniki, ki uporabljajo ceste prvega in drugega reda (avtoceste) v Švici plačati posebno letno cestnino. Ta odlok velja tudi za vozila registrirana v tujini.

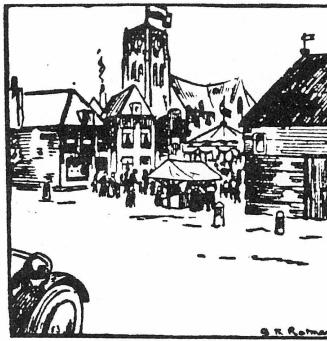
Kozamurnik

61. To je bilo za nesrečnega Kozamurnika preveč. "Grdo, nehajte že s svojim smejanjem!" je zarjal. "Nate svojo mazarijo! Neste jo sami domov!" Udaril je splekarja s pokvarjeno sliko tako močno po glavi, da mu je obvisela okoli vrata kakor ovratnica. Nato se je usedel v avtomobil in odpeljal domov.

62. Gospod Kozamurnik se je zaradi lepe oblike kimalu potolažil. Sel je h krajoču in si naročil novo. Ko jo je čez štirinajst dni dobil, ni vedel od veselja, kaj bi počel. "Zena! Minka!" je vzkliknil. "V Krajji dolini je velika veselica. Zupan obhaja svojo štiridesetnico. Peljimo se gledat!"

63. Čez pol ure so že bili v sosednji vasi. Že od daleč je dišal po pečenki. Gospod Kozamurnik je spravil svoj avtomobil nekam pod streho. Nato so vsi trije krenili na veselični prostor.

64. Minka se je prva smela peljati z vrtljakom. Izbrala si je mesto v lepi ladici, ki se je tudi vrtela. "Ali se še ne bo začelo?" je vprašala nepotprežljivo.

NEPOZABNA SINJINA JADRANA

Tretji in najmlajši sin pred 50 leti ubitega kralja Jugoslavije Aleksandra I., princ Andrej, je nedavno obiskal Avstralijo. Del svojega obiska je prebil tudi v Severnem Queenslandu, kjer je novinarjem dejal, da ga sinja barva Barrier Reef A spojina na temno modro barvo Jadran.

Princ Andrej, ki je bil rojen na Bledu, je zapustil Jugoslavijo, ko je bil star 10 let, je pra-pra vnuk angleške kraljice Viktorije in bratranec kraljice Elizabete. Ko

je končal študije v Cambridgeu se je najprej posvetil poljedelstvu; leta 1957 se je pridružil zavarovalnici Lloyds, živel v Portugaliji, dokler ni pred 12 leti odšel v Z.D.A., kjer biva v Kaliforniji z ženo prineseo Evo Marijo.

V Avstralijo je prišel kot Veliki Mojster Reda St. John of Jerusalem, da podegli častna priznanja 22 članom tega reda, ki so se posebno izkazali na dobrodelnem polju.

KJE JE ZAPUŠČINA ?

Švicarski pristojni organi proučujejo jugoslovansko zahtevo, izročeno v začetku oktobra, za "sodelovanje" pri identificiranju in pravnih postopkih o nasledstvu denarja, vrednostnih papirjev in dragocenosti s tajnih računov kralja Aleksandra Karadjordjevića v švicarskih bankah.

Kralj Aleksander, "prvi suveren kraljevine Jugoslavije", ki je bil umorjen pred 50 leti v Marseillu, ni svojim potomcem

zapustil šifre tajnih bančnih računov in blagajn.

Po švicarskih zakonih se, v slučaju, da ni v zapuščini pokojnika navedenih šifer, taki tajni računi odpirajo še po 50 letih.

Predstavnik švicarske vlade je dejal, da v sedanjih fazah raziskovanja te zadeve ne morejo dati nobenih podatkov za kakšne račune gre, niti če so ti računi sploh v švicarskih bankah.

ČUDNI ČUDEŽI

V Italiji je izšlo že kar pet knjig o dogajanju v Medjigorju Hercegovina, kjer skupina otrok od 24. junija 1981 trdi, da se jim v domači cerkvi vsak dan prikazuje Mati božja.

Položaj pa je tam zelo zapleten, kajti frančiškan, ki upravlja domačo cerkev so spleteli s škofovsko skofijo Mostar Duvno. Ta škofov trdi v enem dokumentu, da gre pri otrocih le za kolektivno halucinaci-

jo. Na drugi strani pa otroci trdijo, da je Marija v enem prikazov karala škofa Zaniča.

Jugoslovanska škofovská komisija naj bi, po poročilih italijanskega tiska, prepovedala uradna romanja v Medjigorje. Vatikan pa bi imenoval mednarodno komisijo za raziskavo "čudeža" le, ako bi tako zahteval škofov Zanič preko jugoslovanske škofovské konference.

IZVOZ – UVOD

V prvih desetih mesecih je Jugoslavija izvršila 90 odstotkov planiranega izvoza. Slovenija pa 89 odstotkov.

Izdelovalci električnih strojev in aparatorov so ustvarili največji delež izvoza v Sloveniji, kar za 17 %. Proizvodnja vozil 4,8%, strojna industrija 7,7 %, pohištvo pa 7,5%.

Glavni jugoslovanski uvoz je bila proizvodnja naftnih derivatov.

V Slovenijo pa so uvozili največ za industrijo električnih strojev in aparatorov

(11 %), predelava kemičnih izdelkov je porabila 8,4 %, proizvodnja naft in plina 8,2 %, izdelovalci vozil pa 7,3 %.

DRAŽJI DNEVNIKI

Cene dnevnemu časopisu v Sloveniji so se povisale od 1. decembra 1984 dalje za 5 dinarjev. Delo, Dnevnik in Večer sta nejo poslej 25 dinarjev, številke s prilogami pa 30 dinarjev.

Vzrok podražitvi je povisjanje reprodukcjskih stroškov, ki znašajo za eno številko Dela 37.056 dinarjev.

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

**9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363**

• Splošna avtomehanika FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

ZA BISTRE GLAVE

VODORAVNO

1. Dobre volje
6. Potem
7. Ne za šalo
9. Gozdni sad
12. Vesel
15. Posoda
16. Grm
17. Pomemben

NAVPIČNO

2. Sličen
3. Leposlovno delo
4. Ljudska skupnost
5. Star kovanec
8. Neporočen
10. Začrtana pot človeka
11. Zmešnjava
13. Upanje
14. Nemško žensko ime

